

Uchwała Nr 19/1065/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 25 września 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr V/45/2024 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej, w części obejmującej w § 4 uchwały ust. 2 o treści: *"2. Upoważnia się Burmistrza Miasta do wystawienia weksla własnego in blanco, o którym mowa w ust. 1, wraz z deklaracją wekslową określającą warunki jego wypełnienia."*, z powodu sprzeczności z przepisami wskazanymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 5 września 2024 r. Rada Miejska w Środzie Wielkopolskiej powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c i art. 58 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych postanowiła o zaciągnięciu w 2024 roku pożyczki długoterminowej w wysokości 18.000.000,00 zł na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych i kredytów oraz na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 25 września 2024 r.

Rozpatrując sprawę uchwały na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. c ustawy o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu dotyczących zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów. Uchwały te zgodnie z dyspozycją art. 58 ustawy o samorządzie gminnym wskazują źródła, z których zobowiązania te zostaną pokryte (ust. 1) oraz zapadają bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy ustawowego składu rady (ust. 2). Ponadto stosownie do art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów,
- 4) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Analiza badanej uchwały wykazała, że w § 4 ust. 2 Rada zawarła postanowienie o następującej treści: *„Upoważnia się Burmistrza Miasta do wystawienia weksla własnego in blanco, o którym mowa w ust. 1, wraz z deklaracją wekslową określającą warunki jego wypełnienia.”*.

Przywołane powyżej postanowienie, w którym Rada upoważniła Burmistrza Miasta Środa Wielkopolska „do wystawienia weksla własnego in blanco, o którym mowa w ust. 1, wraz z deklaracją wekslową określającą warunki jego wypełnienia” stanowi naruszenie zasad określonych w przepisach art. 262 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Zgodnie z art. 262 ust. 1 ustawy czynności prawnych polegających na zaciąganiu kredytów i pożyczek oraz udzielaniu pożyczek, poręczeń i gwarancji, a także emisji papierów wartościowych dokonuje dwóch członków zarządu wskazanych w uchwale przez zarząd, z zastrzeżeniem ust. 2. Dla ważności tych czynności konieczna jest kontrasygnata skarbnika jednostki samorządu terytorialnego. Czynności prawnych, o których mowa w ust. 1, w gminie dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta (ust. 2).

We wskazanym zakresie regulacja § 4 ust. 2 uchwały stanowi także ingerencję Rady w wyłączną kompetencję organu wykonawczego jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Przepis ten stanowi, iż wójt (burmistrz, prezydent) wykonuje uchwały rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa.

Przepisy ustawy o samorządzie gminnym, wyraźnie rozgraniczają zakres kompetencji przyznanych poszczególnym organom gminy, tj. radzie oraz wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi). Organy te są zobowiązane przestrzegać w poszczególnych sprawach swoich kompetencji i wydanie aktu prawnego, którego postanowienia wykraczają poza uprawnienia ustawowe jest sprzeczne z prawem.

W ocenie Kolegium Izby postanowienie § 4 ust. 2 badanej uchwały o treści: „Upoważnia się Burmistrza Miasta do wystawienia weksla własnego in blanco, o którym mowa w ust. 1, wraz z deklaracją wekslową określającą warunki jego wypełnienia.”, w sposób istotny narusza normy prawne wynikające z cytowanych powyżej przepisów ustawy o finansach publicznych oraz ustawy o samorządzie gminnym.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu

Grażyna Wróblewska
/-/ z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.